

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **132958** (13) **U**
(51) МПК (2019.01)
A61B 5/00

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2018 07083	(72) Винахідник(и):
(22) Дата подання заявки: 23.06.2018	(73) Власник(и):
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.03.2019	ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.03.2019, Бюл.№ 6	вул. Сергія Єфремова, 25, м. Дніпро, 49600 (UA)

(54) СПОСІБ ЕКСПРЕС-ОЦІНКИ РЕПРОДУКТИВНОЇ ЗДАТНОСТІ ПСІВ

(57) Реферат:

Спосіб експрес-оцінки репродуктивної здатності псів включає комплексне застосування за результатами дослідження клінічного стану, репродуктивних органів, статевих рефлексів та сперми в експрес-варіанті. При цьому збирають вичерпну інформацію про загальний стан здоров'я тварини, стан статевих органів пса, статеве навантаження, досліджують систему та органи для виключення захворювань, що можуть впливати на репродуктивну функцію. Визначають стан шкіри та слизової оболонки, прохідність голівки статевого члена через кільце препуцію, визначають наявність сім'яників в мошонці, їх форму, величину, симетричність, пружність, болючість, наявність травм чи патологій, визначають розміри, симетричність часток, досліджують стан прояву рефлексів (локомоторного, ерекції, обіймального, парувального, еякуляції) за тривалістю та характером та досліджують якість сперми.

UA 132958 U

Корисна модель належить до ветеринарної медицини і може бути використана при оцінці репродуктивної здатності значної кількості псів за короткий термін.

З цією задачею використовують окремі методи оцінки [1-7].

5 Поставлена задача вирішується тим, що у згаданому способі, згідно з корисною моделлю, замість розрізних методів оцінки пропонується їх комплексне застосування за результатами дослідження клінічного стану, репродуктивних органів, статевих рефлексів та сперми в експрес-варіанті.

Анамнез

10 Збирається вичерпна інформація про стан репродуктивного тракту пса, участь в племінній роботі та про загальний стан здоров'я тварини. Загальний клінічний стан

Дослідження систем та органів для виключення захворювань, що прямо або опосередковано мають вплив на репродуктивну функцію. Приділяється особлива увага дослідженню серцево-судинної, дихальної та скелетно-м'язової систем. Дослідження репродуктивних органів

15 Дослідження препуція та статевого члена

Визначають стан шкіри та слизової оболонки, прохідність голівки статевого члена через кільце препуцію.

Пальпація мошонки та сім'яників з придатками

20 Визначають наявність сім'яників їх форму, величину, симетричність, пружність, болючість, наявність травм чи патологій.

Дослідження простати

Визначають розміри, болючість, симетричність часток.

Прояв статевих рефлексів

25 Оцінюють стан прояву статевих рефлексів (статевого потягу, ерекції, обіймального, парувального, еякуляції)

Оцінка якості сперми

Об'єм (визначали мірною ємністю)

загальний об'єм -1-30 мл

30 I фракція - 1-12 мл, II фракція - 0,5-3 мл, III фракція - до 20 мл

Колір (визначали за допомогою зорових аналізаторів)

I фракція - прозора

II фракція - білого або кремового

III фракція - прозора

35 Запах (визначали за допомогою органів нюху)

Без запаху.

Густина (визначали за допомогою фізичних тестів)

В нормі - середня або рідка.

Консистенція (визначали за допомогою органів зору)

Водяниста.

40 Домішки (визначали за допомогою органів зору та мікроскопії на малому збільшенні)

Відсутні

Активність сперміїв (мікроскопія на малому та середньому збільшенні)

Не нижче 7 балів (70 і більше % сперміїв повинні мати прямолінійний поступальний рух)

Морфологія (мікроскопія на малому та середньому збільшенні)

45 В нормі більше 80 % сперміїв повинні мати нормальну структуру.

Визначені під час дослідження показники розподіляють за шкалою:

"Д" (добре) - патологічних змін не виявлено, усі показники в межах норми.

Плідника можна використовувати без обмежень.

50 "З" (задовільно) - незначні відхилення від норми, що мають несуттєвий вплив на організм і частково знижують репродуктивний потенціал пса. Плідника допускають до відтворення з обмеженням за ретельного контролю його репродуктивного використання.

"Н" (незадовільно) - патологічний стан організму, гіпо- чи імпотенція. Плідник до розведення не допускається.

Приклад конкретного використання

55 Запропонований спосіб експрес-оцінки репродуктивної здатності псів апробовано в умовах приватного розплідника "Zvezdnoye schastye" м. Кривий Ріг Дніпропетровської області (таблиця).

Результати експрес-оцінки репродуктивної здатності псів розплідника "Zvezdnoye schastye"

№ з/п	Порода	Вік, років	Загальний клінічний стан	Стан сечостатевої системи	Прояв статевих рефлексів	Спермограма	Додаткові методи дослідження	Загальна оцінка плідника
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Шар-пей	3	Д	Д	Д	Д	Д	Д
2	Французький бульдог	2	Д	Д	Д	Д	Д	Д
3	Французький бульдог	6	3 цистит	3 хронічний цистит	Д	3 поодинокі лейкоцити	Н лейкоцитурія, протеїнурія	Н
4	Вест-хайленд-вайт-тер'єр	2	Д	Д	Д	Д	Д	Д
5	Йоркшир-тер'єр	2	Д	Д	3 гіпотенція	Д	Д	3
6	Йоркшир-тер'єр	5	Д	Д	Д	3	Д	Д
7	Йоркшир-тер'єр	4	Д	Д	3 гіпотенція	Д	Д	3
8	Йоркшир-тер'єр	3	Д	Д	Д	Д	Д	Д
9	Померанський шпіц	2	Д	Д	Д	Д	Д	Д
10	Померанський шпіц	3	Д	Д	Д	Д	Д	Д
11	Померанський шпіц	5	Д	Д	Д	Д	Д	Д
12	Померанський шпіц	5	Д	Д	Д	3 знижена активність спермійів	Д	3
13	Чихуахуа	6	3 пародонтит	Д	Д	Д	Д	Д
14	Чихуахуа	3	Д	Д	Д	Д	Д	Д
15	Чихуахуа	2	Д	Д	Д	Д	Д	Д
16	Чихуахуа	3	Д	Д	Д	Д	Д	Д
17	Чихуахуа	4	Д	Д	Д	Д	Д	Д

Встановлено, що із загальної кількості оцінених псів розплідника "Zvezdnoye schastye" оцінку "добре" отримали 12 псів (або 76 %) і рекомендовані до розведення, 4 - "задовільно" (18 %) і можуть бути допущеними до відтворення з обмеженням за ретельного контролю їх репродуктивного використання, 1 - "незадовільно" (6 %) з рекомендацією провести лікування супутніх патологій та пройти повторний тест по закінченню терапевтичних заходів.

Джерела інформації:

1. Симпсон Дж. Руководство по репродукции и неонатологии собак и кошек / Дж. Симпсон, Г. Ингланда, М. Харви; пер. с. англ. Е.И. Смелова. М.: Софион, 2005. 280 с.
2. Особливості отримання та оцінки якості сперми пса-репродуктора / С.С. Деркач // Ветеринарна медицина України. - 2015. - № 4. - С. 17-21. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vetm_2015_4_6
3. Feldman E.C. Canine and Feline Endocrinology and Reproduction /Feldman E.C., Nelson R.W. // Elsevier Science.- Philadelphia.- 2000.-P. 964-970.
4. Аллен В.Э. Полный курс акушерства и гинекологии собак (2-е изд., испр. и доп.) / В.Э. Аллен; пер. с англ. О. Суворов. - М.: ООО "Аквариум-Принт", 2006. -448 с.
5. Кирк Р. Современный курс ветеринарной медицины Кирка / Кирк Р., Бонагур Дж. Д.; пер. с англ. - М: ООО "Аквариум-Принт", 2005. - 1376 с.
6. BSAVA Manual of Canine and Feline Reproduction and Neonatology (2nd Edition) / Gary England, Angelika von Heimendahl. - Wiley, 2011. - 240 p.

7. Nizanski W. Praktyczne uwagi na temat pobierania i oceny nasienia psa. Cz.I / Nizanski W., Deineka G.J., Klimowicz M.//Magazyn weteryjny.-2005.-u100.-P.49-51.
8. Karczewski W. Pobieranie nasienia i sztuczne unasienianie suk / Karczewski W., Boryczko Z., Zajac S.//Problemy rozrodu i choroby psow i kotow.-Warszawa.-2000.-P.7-10.
- 5 9. Rozrod psow / Praca zbiorowa pod redakcja Andrzeja Dubiela. - Wrozlaw, 2000. - 491 s.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

- 10 Спосіб експрес-оцінки репродуктивної здатності псів, що включає комплексне застосування за результатами дослідження клінічного стану, репродуктивних органів, статевих рефлексів та сперми в експрес-варіанті, при цьому збирають вичерпну інформацію про загальний стан здоров'я тварини, стан статевих органів пса, статеве навантаження, досліджують систему та органи для виключення захворювань, що можуть впливати на репродуктивну функцію,
- 15 препуцію, визначають наявність сім'яників в мошонці, їх форму, величину, симетричність, пружність, болючість, наявність травм чи патологій, визначають розміри, симетричність часток, досліджують стан прояву рефлексів (локомоторного, ерекції, обіймального, парувального, еякуляції) за тривалістю та характером та досліджують якість сперми.

Комп'ютерна верстка О. Рябко

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601